

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (četvrto vijeće)

14. srpnja 2022.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Nadležnost, priznavanje i izvršenje sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću – Roditeljska odgovornost – Uredba (EZ) br. 2201/2003 – Članak 8. stavak 1. i članak 61. točka (a) – Opća nadležnost – Načelo zadržavanja nadležnosti suda – Prijenos tijekom postupka uobičajenog boravišta djeteta iz države članice Europske unije u treću državu, stranku Haške konvencije iz 1996.”

U predmetu C-572/21,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Högsta domstolen (Vrhovni sud, Švedska), odlukom od 14. rujna 2021., koju je Sud zaprimio 16. rujna 2021., u postupku

CC

protiv

VO,

SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: C. Lycourgos, predsjednik vijeća, S. Rodin, J.-C. Bonichot, L. S. Rossi (izvjestiteljica) i O. Spineanu-Matei, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za njemačku vladu, J. Möller, U. Bartl i M. Hellmann, u svojstvu agenata,
- za francusku vladu, A. Daniel i A.-L. Desjonquères, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, P. Carlin i W. Wils, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

* Jezik postupka: švedski

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 8. stavka 1. i članka 61. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1347/2000 (SL 2003., L 338, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 133. i ispravak SL 2014., L 46, str. 22.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između osoba CC i VO, u vezi sa zahtjevom koji je potonja podnijela radi ostvarivanja roditeljske skrbi nad osobom M, njihovim sinom, u Švedskoj.

Pravni okvir

Međunarodno pravo

- 3 Konvenciju o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, ovrsi i suradnji u odnosu na roditeljsku odgovornost i o mjerama za zaštitu djece, sklopljenu u Haagu 19. listopada 1996. (u daljnjem tekstu: Haška konvencija iz 1996.), ratificirale su ili su joj pristupile sve države članice Unije. Ruska Federacija također je 2012. pristupila toj konvenciji te je ondje na snazi od 1. lipnja 2013.
- 4 Četvrta uvodna izjava Haške konvencije iz 1996. glasi kako slijedi:
„potvrđujući da najbolji interesi djeteta moraju biti od primarne važnosti,”
- 5 U poglavlju II. te konvencije, naslovljenom „Nadležnost”, članak 5. određuje:
„1. Sudska ili upravna tijela države ugovornice [uobičajenog] boravišta djeteta nadležna su poduzimati mjere usmjerene na zaštitu djetetove osobe ili imovine.
2. Prema članku 7., u slučaju promjene [uobičajenog] boravišta djeteta u drugu državu ugovornicu, nadležna su tijela države novog [uobičajenog] boravišta djeteta.”
- 6 Stavci 2. do 4. članka 52. Haške konvencije iz 1996. glase:
„2. Ova Konvencija ne utječe na mogućnost da jedna ili više država ugovornica sklapaju sporazume koji sadrže, glede djece koja imaju [uobičajeno] boravište u jednoj od država koje su stranke tih sporazuma, odredbe o pitanjima koja uređuje ova Konvencija.
3. Sporazumi koje sklopi jedna ili više država ugovornica o pitanjima obuhvaćenim ovom Konvencijom ne utječu, u odnosima tih država s drugim državama ugovornicama, na primjenu odredaba ove Konvencije.
4. Prethodni stavci također se primjenjuju na jedinstveno pravo koje se temelji na posebnim vezama regionalne ili druge prirode između odnosnih država.”

Pravo Unije

- 7 Uvodne izjave 12. i 33. Uredbe br. 2201/2003 glase kako slijedi:
- „(12) Nadležnost u predmetima povezanim s roditeljskom odgovornošću, utvrđena ovom Uredbom, temelji se u svjetlu zaštite interesa djeteta, posebno na kriteriju blizine. To znači da bi u prvome redu trebala biti nadležna država članica u kojoj dijete ima uobičajeno boravište, osim u određenim slučajevima mijenjanja djetetova boravišta ili u skladu sa sporazumom između nositelja roditeljske odgovornosti.
- [...]
- „(33) Ova Uredba priznaje temeljna prava i poštuje načela Povelje o temeljnim pravima Europske unije. Ona posebno nastoji osigurati poštovanje temeljnih prava djeteta, opisanih u članku 24. Povelje o temeljnim pravima Europske unije.”
- 8 Članak 1. te uredbe u stavcima 1. i 2. propisuje:
- „1. Ova se Uredba primjenjuje, bez obzira na prirodu suda, u građanskim stvarima koje se odnose na:
- (a) razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka;
- (b) dodjelu, izvršavanje, prijenos, ograničenje ili oduzimanje roditeljske odgovornosti.
2. Stvari iz stavka 1. točke (b) mogu se odnositi na:
- (a) pravo na roditeljsku skrb i pravo na kontakt s djetetom;
- [...]”
- 9 Članak 8. te uredbe, naslovljen „Opća nadležnost”, propisuje:
- „1. Sudovi države članice nadležni su u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću prema djetetu koje ima uobičajeno boravište u državi članici u trenutku pokretanja postupka.
2. Stavak 1. podložan je primjeni odredaba članka 9., 10. i 12.”
- 10 Članak 60. Uredbe br. 2201/2003, naslovljen „Odnos prema određenim multilateralnim konvencijama”, propisuje da u odnosima između država članica ta uredba ima prednost pred određenim brojem međunarodnih konvencija, koje su taksativno navedene u toj odredbi, u mjeri u kojoj se te konvencije odnose na pitanja koja su uređena tom uredbom.
- 11 Članak 61. te uredbe, naslovljen „Odnos prema [Haškoj konvenciji iz 1996.]”, određuje:
- „Kad je riječ o odnosu prema [Haškoj konvenciji iz 1996.], ova se Uredba primjenjuje:
- (a) ako dijete o kojemu je riječ ima uobičajeno boravište na državnom području države članice;

(b) kad je riječ o [priznavanju i] izvršenju sudske odluke, donesene pred sudom jedne države članice, na državnom području druge države članice, čak i ako dijete o kojemu je riječ ima uobičajeno boravište na državnom području treće države koja je potpisnica navedene Konvencije.”

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 12 Osoba CC rodila je tijekom 2011. u Švedskoj osobu M. Osoba CC ostvarivala je isključivu roditeljsku skrb nad svojim djetetom od njegova rođenja. Do listopada 2019. osoba M cijelo je vrijeme boravila u Švedskoj.
- 13 Od listopada 2019. osoba M počela je pohađati internat na području Ruske Federacije.
- 14 U prosincu 2019. osoba VO, otac osobe M, podnio je nadležnom Tingsrättu (Prvostupanjski sud, Švedska) zahtjev da mu se dodijeli, prije svega, isključiva roditeljska skrb nad osobom M, kao i da se odredi da je njezino uobičajeno boravište u njegovu domu u Švedskoj. Osoba CC pozvala se na mjesnu nenadležnost tog suda zbog toga što od listopada 2019. osoba M ima uobičajeno boravište u Rusiji.
- 15 Navedeni sud odbio je prigovor nenadležnosti koji je istaknula osoba CC jer osoba M u trenutku podnošenja tužbe nije prenijela svoje uobičajeno boravište u Rusiju. Privremeno je osobi VO dodijelio isključivu roditeljsku skrb nad osobom M.
- 16 Hovrätten över Skåne och Blekinge (Žalbeni sud regija Skåne i Bleking, Švedska) potvrdio je odluku Tingsrätta (Prvostupanjski sud) prema kojoj su švedski sudovi nadležni na temelju članka 8. stavka 1. Uredbe br. 2201/2003. Međutim, ukinuo je odluku tog suda o privremenoj dodjeli osobi VO isključive roditeljske skrbi nad osobom M.
- 17 Osoba CC zatražila je od suda koji je uputio zahtjev, Högsta domstolena (Vrhovni sud, Švedska), da odobri žalbu protiv odluke Hovrättens över Skåne och Blekinge (Žalbeni sud regija Skåne i Bleking) i uputi Sudu zahtjev za prethodnu odluku koji se odnosi na tumačenje članka 61. Uredbe br. 2201/2003. Osoba CC pred sudom koji je uputio zahtjev pojasnila je da je usto podnijela zahtjev u vezi s roditeljskom skrbi nad osobom M pred ruskim sudom, koji se odlukom od 20. studenoga 2020. proglasio nadležnim za sva pitanja o roditeljskoj odgovornosti koja se odnosi na osobu M.
- 18 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev postavlja se pitanje, s jedne strane, primjenjuje li se načelo zadržavanja nadležnosti suda (*perpetuatio fori*), kako proizlazi iz članka 8. stavka 1. Uredbe br. 2201/2003, u slučaju promjene uobičajenog boravišta djeteta u treću državu koja je stranka Haške konvencije iz 1996. i, s druge strane, s obzirom na pravilo o prevlasti predviđeno u članku 61. Uredbe br. 2201/2003, koji trenutak treba uzeti u obzir prilikom ocjene mjesta uobičajenog boravišta djeteta i je li opseg tog članka ograničen na odnose među državama članicama ili ima šire područje primjene. Sud koji je uputio zahtjev dodaje da, iako su neki sudovi drugih država članica smatrali da se u sličnim situacijama ne primjenjuje članak 8. stavak 1. Uredbe br. 2201/2003, o tom pitanju još uvijek postoji prijemor u specijaliziranoj pravnoj teoriji.

- 19 U tim je okolnostima Högsta domstolen (Vrhovni sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Zadržava li sud države članice nadležnost na temelju članka 8. stavka 1. [Uredbe br. 2201/2003] ako dijete na koje se odnosi postupak tijekom postupka prenese svoje uobičajeno boravište iz države članice u treću državu koja je stranka Haške konvencije iz 1996. (vidjeti članak 61. navedene uredbe)?”

Postupak pred Sudom

- 20 Sud koji je uputio zahtjev zatražio je da se o ovom predmetu odluči u ubrzanom postupku, predviđenom u članku 105. Poslovnika Suda. U prilog svojem zahtjevu taj sud pojašnjava da se glavni predmet odnosi na pitanje nadležnosti, koje bi bilo ključno riješiti u kratkim rokovima.
- 21 Članak 105. stavak 1. Poslovnika predviđa da predsjednik Suda može, na zahtjev suda koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku ili, iznimno, po službenoj dužnosti, kad priroda predmeta zahtijeva postupanje u kratkim rokovima, nakon što sasluša suca izvjestitelja i nezavisnog odvjetnika, odlučiti da se o tom zahtjevu odluči u ubrzanom postupku.
- 22 Predsjednik Suda je 7. listopada 2021., na prijedlog suca izvjestitelja i nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, odlučio da ne treba prihvatiti taj zahtjev, osobito s obzirom na okolnost da sud koji je uputio zahtjev nije dostavio nijedan poseban dokaz u vezi s okolnostima slučaja kojim bi se moglo utvrditi da priroda predmeta zahtijeva postupanje u kratkim rokovima. Naime, kao što to proizlazi iz sudske prakse Suda, okolnost da je sud koji je uputio zahtjev dužan poduzeti sve kako bi osigurao brzo rješavanje glavnog predmeta ne može sama za sebe biti dovoljna da opravda korištenje ubrzanim postupkom na temelju članka 105. stavka 1. Poslovnika (presuda od 6. listopada 2021., TOTO i Vianini Lavori, C-581/20, EU:C:2021:808, t. 29. i navedena sudska praksa).
- 23 Ipak, predsjednik Suda odlučio je da se ovom predmetu, primjenom članka 53. stavka 3. Poslovnika, dà prednost pri odlučivanju.

O prethodnom pitanju

Uvodne napomene

- 24 Uvodno valja napomenuti, s jedne strane, da se postavljeno pitanje temelji na utvrđenju da je osoba M, roditeljska skrb nad kojom je osobito predmet postupka pred švedskim sudovima, tijekom postupka stvarno prenijela svoje uobičajeno boravište na državno područje treće države, odnosno Ruske Federacije, koja je stranka Haške konvencije iz 1996. S obzirom na to da se, u skladu sa sudsom praksom Suda, uobičajeno boravište djeteta, koje odgovara mjestu u kojem se stvarno nalazi središte njegovih životnih interesa (vidjeti u tom smislu presudu od 28. lipnja 2018., HR, C-512/17, EU:C:2018:513, t. 42.), treba utvrditi na temelju opće ocjene činjeničnih okolnosti svojstvenih svakom konkretnom slučaju (vidjeti u tom smislu presudu od 28. lipnja 2018., HR, C-512/17, EU:C:2018:513, t. 42. i 54.), nije na Sudu, nego na nacionalnim sudovima, da provjere je li premještanje uobičajenog boravišta izvan državnog područja predmetne države članice stvarno. U tom pogledu, treba podsjetiti na to da, uz fizičku prisutnost djeteta na području neke države, treba uzeti u obzir i druge čimbenike koji bi mogli uputiti na to da ta prisutnost ni u

kojem slučaju nije privremena ili povremena te da upućuje na određenu integraciju djeteta u društvenu i obiteljsku okolinu (vidjeti u tom smislu presudu od 28. lipnja 2018., HR, C-512/17, EU:C:2018:513, t. 41. i navedenu sudsku praksu).

- 25 S druge strane, iz spisa kojim Sud raspolaže ne proizlazi da je osoba M, koja je od rođenja bila pod isključivom roditeljskom skrbi osobe CC, bila nezakonito premještena na područje Ruske Federacije.

Meritum

- 26 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 8. stavak 1. Uredbe br. 2201/2003, u vezi s njezinim člankom 61. točkom (a), tumačiti na način da sud države članice pred kojim se vodi spor o roditeljskoj odgovornosti zadržava nadležnost za odlučivanje o tom sporu na temelju tog članka 8. stavka 1. ako je uobičajeno boravište djeteta o kojem je riječ tijekom postupka zakonito preneseno na državno područje treće države koja je stranka Haške konvencije iz 1996.
- 27 Na temelju članka 8. stavka 1. Uredbe br. 2201/2003, nadležnost u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću dodijeljena je sudovima države članice u kojoj dijete ima svoje uobičajeno boravište u trenutku pokretanja postupka. Naime, zbog svoje zemljopisne blizine, ti su sudovi općenito u najboljem položaju da ocijene mjere koje treba donijeti u interesu djeteta (presuda od 23. prosinca 2009., Detiček, C-403/09 PPU, EU:C:2009:810, t. 36.).
- 28 Pozivajući se na trenutak pokretanja postupka pred sudom države članice, članak 8. stavak 1. Uredbe br. 2201/2003 izraz je načela zadržavanja nadležnosti suda, prema kojem taj sud ne gubi svoju nadležnost čak ni kada bi do promjene mjesta uobičajenog boravišta djeteta o kojem je riječ došlo tijekom postupka.
- 29 Osim toga, kao što je to Sud zaključio u presudi od 17. listopada 2018., UD (C-393/18 PPU, EU:C:2018:835, t. 33. do 41.), ni iz teksta ni iz strukture članka 8. stavka 1. Uredbe br. 2201/2003 ne proizlazi da treba smatrati da se područje primjene te odredbe odnosi samo na sporove koji uključuju odnose između sudova država članica. Suprotno tomu, pravilo o općoj nadležnosti iz članka 8. stavka 1. te uredbe može se primijeniti na sporove koji uključuju odnose između sudova države članice i sudova treće države.
- 30 Iz toga slijedi, pod uvjetom da u trenutku pokretanja postupka pred sudom države članice dijete o kojem je riječ ima uobičajeno boravište na području te države članice, da je taj sud načelno nadležan u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, pa i kada spor uključuje odnose s trećom državom.
- 31 Međutim, valja provjeriti, kao što to traži sud koji je uputio zahtjev, primjenjuje li se pravilo utvrđeno u članku 8. stavku 1. Uredbe br. 2201/2003 kada je treća država na čije je državno područje proveden zakonit prijenos uobičajenog boravišta djeteta tijekom postupka, s obzirom na kriterije navedene u točki 24. ove presude, stranka Haške konvencije iz 1996.
- 32 U tom pogledu valja istaknuti da članak 61. točka (a) Uredbe br. 2201/2003 predviđa da se u odnosu prema Haškoj konvenciji iz 1996. ta uredba primjenjuje „ako dijete o kojem je riječ ima uobičajeno boravište na državnom području države članice”.

- 33 Iz teksta te odredbe proizlazi da ona uređuje odnose između država članica, koje su sve ratificirale Hašku konvenciju iz 1996. ili su joj pristupile, i trećih država koje su također stranke te konvencije, na način da se pravilo o općoj nadležnosti iz članka 8. stavka 1. Uredbe br. 2201/2003 prestaje primjenjivati ako je uobičajeno boravište djeteta preneseno tijekom postupka s državnog područja države članice na državno područje treće države koja je stranka navedene konvencije.
- 34 Kontekst članka 61. točke (a) Uredbe br. 2201/2003 podupire to tumačenje. S jedne strane, važno je istaknuti da se u toj odredbi, za razliku od članka 60. te uredbe, ne navodi da je njezino područje primjene ograničeno na odnose među državama članicama.
- 35 S druge strane, valja primijetiti da, iako se u članku 8. stavku 1. navedene uredbe u biti pojašnjava da je nadležnost u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću na sudu države članice u kojoj dotično dijete ima uobičajeno boravište „u trenutku pokretanja postupka”, članak 61. točka (a) te uredbe ne sadržava isto pojašnjenje.
- 36 Iz toga slijedi da se, suprotno onomu što je zakonodavac Unije predvidio kada je riječ o prvoj odredbi te kao što su to njemačka i francuska vlada istaknule u svojim pisanim očitovanjima, na temelju teksta tog članka 61. točke (a) može smatrati da je uobičajeno boravište djeteta u smislu te odredbe ono u trenutku kada nadležni sud odlučuje, tako da, ako to boravište u tom trenutku više nije uspostavljeno na državnom području države članice, nego na području treće države, stranke Haške konvencije iz 1996., primjena članka 8. stavka 1. Uredbe br. 2201/2003 mora se isključiti u korist primjene odredaba te konvencije.
- 37 To tumačenje potvrđuje tekst članka 61. točke (b) Uredbe br. 2201/2003, kojim se predviđa da se ta uredba primjenjuje „kad je riječ o [priznavanju i] izvršenju sudske odluke, donesene pred sudom jedne države članice, na državnom području druge države članice, čak i ako dijete o kojemu je riječ ima uobičajeno boravište na državnom području treće države koja je potpisnica [Haške konvencije iz 1996.]”.
- 38 Stoga iz zajedničkog tumačenja točaka (a) i (b) članka 61. navedene uredbe proizlazi da se njezin članak 8. stavak 1. prestaje primjenjivati ako je uobičajeno boravište djeteta preneseno na državno područje treće države stranke Haške konvencije iz 1996. prije nego što je odlučivao nadležni sud države članice pred kojim se vodi spor o roditeljskoj odgovornosti. Nasuprot tomu, u slučaju da do promjene uobičajenog boravišta djeteta dođe nakon što taj sud donese odluku, ta promjena nije prepreka tomu da se, na temelju članka 61. točke (b) te uredbe, njezine odredbe primjenjuju na priznavanje i na izvršenje takve odluke na državnom području druge države članice.
- 39 Ograničenje primjene članka 8. stavka 1. Uredbe br. 2201/2003 od trenutka u kojem dijete više nema uobičajeno boravište na državnom području države članice, nego na područje treće države, stranke Haške konvencije iz 1996., nametnuto člankom 61. točkom (a) te uredbe, također je u skladu s namjerom zakonodavca Unije da se ne dovedu u pitanje odredbe te konvencije.
- 40 U tom pogledu, valja naglasiti da su, u skladu s člankom 5. stavkom 2. Haške konvencije iz 1996., u slučaju promjene uobičajenog boravišta djeteta u drugu državu ugovornicu, nadležna tijela države novog uobičajenog boravišta.
- 41 Usto, članak 52. stavak 3. Haške konvencije iz 1996. izričito se protivi tomu da, kad je riječ o područjima uređenima navedenom konvencijom, drugi sporazum sklopljen između više država ugovornica utječe na primjenu odredaba Haške konvencije iz 1996. u odnosima tih država s

drugim državama ugovornicama. Međutim, kao što to potvrđuju točke 170. do 173. izvješća s objašnjenjima uz tu konvenciju, koje je sastavio P. Lagarde, njezin članak 52. stavak 3. proizlazi upravo iz kompromisa između stajališta država članica Unije – koje su sve također stranke navedene konvencije, a koje su željele sklopiti zasebne sporazume u tom području, kao što je to takozvana Konvencija Bruxelles II, koju je naslijedila Uredba br. 2201/2003 – i stajališta drugih država stranaka Haške konvencije iz 1996., koje su strahovale da bi takvi zasebni sporazumi državama koje su ih sklopile mogli poslužiti kao argument da se oslobode svojih obveza prema drugim državama strankama te konvencije, što bi imalo za učinak njezino slabljenje.

- 42 Kao što su to francuska vlada i Komisija pravilno istaknule u svojim pisanim očitovanjima, ako bi sud države članice, na temelju pravila o zadržavanju nadležnosti suda iz članka 8. stavka 1. Uredbe br. 2201/2003, trebao zadržati svoju nadležnost, unatoč zakonitom prijenosu tijekom postupka uobičajenog boravišta djeteta na državno područje treće države, stranke Haške konvencije iz 1996., takvo bi produljenje nadležnosti bilo u suprotnosti i s člankom 5. stavkom 2. te konvencije i s njezinim člankom 52. stavkom 3. Prihvaćanje takvog tumačenja članka 8. stavka 1. Uredbe br. 2201/2003, kojim bi se stoga zanemario doseg članka 61. točke (a) te uredbe, dovelo bi do toga da države članice postupaju protivno svojim međunarodnim obvezama (vidjeti u tom smislu presudu od 24. ožujka 2021., MCP, C-603/20 PPU, EU:C:2021:231, t. 56.).
- 43 Naposljetku, važno je pojasniti da izuzimanje iz primjene članka 8. stavka 1. Uredbe br. 2201/2003 u korist primjene odredaba Haške konvencije iz 1996. ne dovodi samo po sebi do ugrožavanja najboljih interesa djeteta, s obzirom na to da sudovi država stranaka te konvencije moraju osigurati da su ti interesi, u skladu s njezinom četvrtom uvodnom izjavom, od primarne važnosti.
- 44 S obzirom na sva prethodna razmatranja, članak 8. stavak 1. Uredbe br. 2201/2003, u vezi s njezinim člankom 61. točkom (a), treba tumačiti na način da sud države članice pred kojim se vodi spor o roditeljskoj odgovornosti ne zadržava nadležnost za odlučivanje o tom sporu na temelju tog članka 8. stavka 1. ako je uobičajeno boravište djeteta o kojem je riječ tijekom postupka zakonito preneseno na državno područje treće države koja je stranka Haške konvencije iz 1996.

Troškovi

- 45 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (četvrto vijeće) odlučuje:

Članak 8. stavak 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1347/2000, u vezi s njezinim člankom 61. točkom (a), treba tumačiti na način da sud države članice pred kojim se vodi spor o roditeljskoj odgovornosti ne zadržava nadležnost za odlučivanje o tom sporu na temelju tog članka 8. stavka 1. ako je uobičajeno boravište djeteta o kojem je riječ tijekom postupka zakonito preneseno na državno područje treće države koja je stranka Konvencije o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, ovrsi i suradnji u odnosu na roditeljsku odgovornost i o mjerama za zaštitu djece, sklopljene u Haagu 19. listopada 1996.

Potpisi